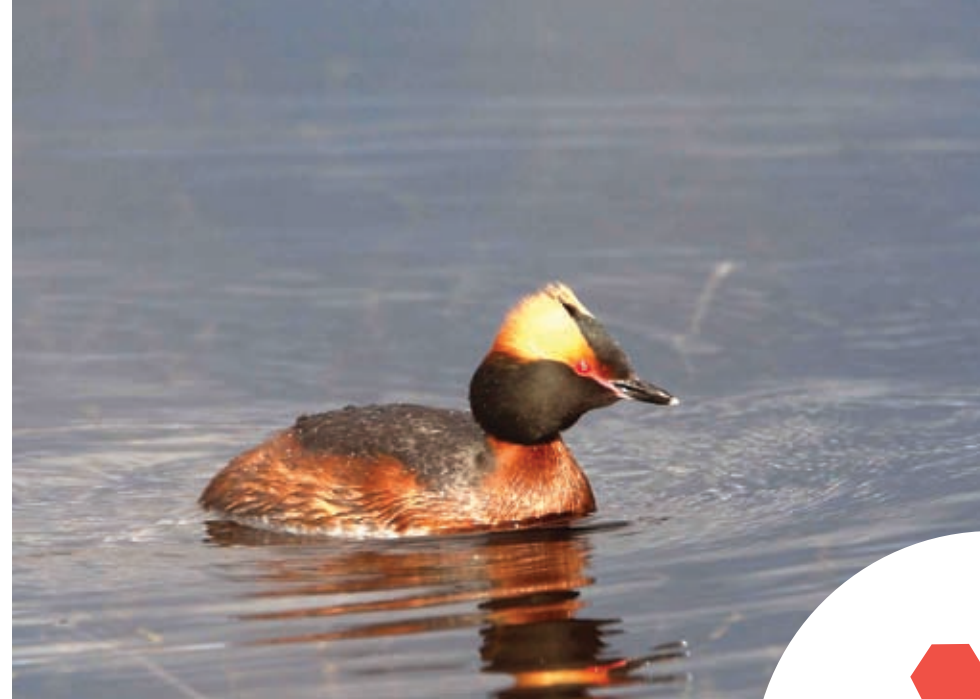

Sjorre/*Melanitta fusca*©Karl-Otto Jacobsen

Polarsnipper/*Calidris canutus*©Karl-Otto Jacobsen

Horndykker/*Podiceps auritus*©Karl-Birger Strann

Fjæreplytt/*Calidris maritima*©Karl-Otto Jacobsen

Brunnakke/*Anas penelope*©Karl-Birger Strann

Østersjaskjell/*Macoma baltica* ©Fredrik Broms

NATURRESERVAT

Sørkjosleira naturreservat

Sørkjosleira Nature Reserve

Sørkjosleira naturreservat ble opprettet i 1995 for å bevare et våtmarksområde med svært stor verdi for vannfugler på trekk. I 2002 fikk området status som Ramsarområde, det vil si et av verdens viktige våtmarker som Norge har ansvar for å ta vare på.

Sørkjosleira nature reservation was established in 1995 to protect a wetlands area of great importance for migratory waterbirds. In 2002 the area was given a Ramsar accreditation, meaning that it is one of the world's important wetlands areas, which Norway has a responsibility for..

NATUR OG KULTUR

Dette er en stor mudderfjære med tilgrensende brakkvannsenger, saltenger, strandmyr og pøler. Reservatet omfatter også utløpet av flere elver, og grunne sjøområder utenfor fjæra. Ved utløpet av Tømmereelva er det en strandeng med sørlig preg og sjeldne plantearter som strandkryp, evjebrodd, stortranebær, ålegras og småhavgras.

Sørkjosleira er en svært viktig rasteplass for vannfugler på trekk fordi den ligger midt i hovedtrekkruta for fugl, og fordi fjæra og sjøen har spesielt gode næringsforhold for vannfugl. Det er store tettheter med snegl, muslinger, amfipoder og børstemark her. Østersjaskjellet, som opptrer i spesielt store tettheter i Sørkjosleira, er et viktig næringsdyr for vadefugler.

Trekkguglene raster i Sørkjosleira for å samle nok energi for å fly til hekeplasser lenger nord i Finnmark, Grønland, Svalbard eller i Russland. Noen venter på at is og snø skal tine på hekeområdene i skog og fjell her i Troms. De gode næringsforholdene gir området en svært viktig funksjon for at vannfugler i nordområdene får grunnlag for en vellykket hekkesesong.

Vårtrekket starter i mars med tjeld, gravand, stokkand, storspove, lappspove og en og annen svarthalespove. Når sild og lodde trekker inn på grunt vann for å gyte i april og mai, trekker dykkender som ærfugl, sjorre og havelle etter for å beite på fiskeegg. Måker samles for å beite på fiskeegg som eksponeres på fjære sjø, mest gråmåke og fiskemåke, men også hettemåker. Polarmåke og Grønlandsmåke kan dukke opp som sjeldne gjester. I april kommer brunnakke og i begynnelsen av mai samles flere hundre horndykkere i sjøområdene. Lommer, både storlom og smålom samles også på denne tiden. Toppanda kommer i mai og dykker på grunt vann utenfor Kjoselva.

Det mest spektakulære ved vårtrekket i Sørkjosleira er de store flokkene med tusenvis av polarsnippe som kommer i midten av mai og beiter intens i 14 dager for å samle energi til å fly videre til hekeområder på Grønland og arktisk Canada. Myrsnippe, sandlo, og temmincsnippe sammen med rødstilk, gluttsnippe, grønntilk, strandsnippe og brushane er vanlige på vårtrekket. Det kan også dukke opp sjeldne vadere som alaskasnippe og avosett.

Om Sommeren er Sørkjosleira viktig for lokale hekkefugler som gråhegre, stokkand og fiskemåse, storspove, rødstilk, myrsnippe og heilo som kommer hit til reservatet for å beite. På slutten av sommeren har området en viktig funksjon for ender som skifter fjær, spesielt stokkand og brunnakke. Lappspove kan også forekomme om sommeren. Disse spovene avbryter hekking i Finnmark i år med sen snøsmelting, og raster i Sørkjosleira på vei mot sør.

Høsttrekket starter i slutten av juli når de første vadere kommer tilbake fra hekkeområdene. Sotsnippe, rødstilk og brushøns kommer først. Senere på høsten samles store flokker med vadefugler for å beite og bygge opp fettreserver for å trekke videre til vinterområdene. De vanligste artene er myrsnippe, sandlo, rødstilk og temmincsnippe. Enkelte år er det mange dvergsniper og tundrasnipper i disse flokkene. Tusener av tjeld samles i fjæra. Dykkere, ender og lommer raster i de grunne sjøområdene for de trekker sørover. Det er store flokker med stokkand og brunnakke, sammen med krikkand og stjertand. Endene bruker også utløpet av elvene som renner ut i naturreservatet.

Om Vinteren er Sørkjosleira viktig for stokkand, havelle, ærfugler og sjorre. Svartand, gråstrupepydkkere og siland som overvintrer i de grunne sjøområdene sammen med kvinand. Lommer, både gulnebbloom, islom, storlom og smålom overvintrer også her. Fjæreplytt er den eneste vadefuglen som overvintrer i flokker så langt inn fra kysten. De hekker i Russland og tilbringer vinteren her i Balsfjorden. Havørn jakter fisk og vannfugl hele året. Mange spurvefugler på trekk tiltrekker andre rovfugler som spurvehauk, vandrefalk og dvergalk.

Slik går året i Sørkjosleira naturreservat. Området er fredet som naturreservat skal forvaltes slik at denne fjæra og sjøen opprettholder sin viktige økologiske funksjon både for fuglelivet og resten av det biologiske mangfoldet.

NATURE AND CULTURE

The area is characterised by a large mud flat region with connecting transitional waters, beach marshes and small pools. The reserve also includes many river mouths and shallow coastal areas. At the Tømmereelv River mouth you will find a sea meadows with southern characteristics and rare plant species such as Sea Milkwort, Mudwort, Cranberry marsh, Common eelgrass and Widgeon grass.

Sørkjosleira is a very important resting place for migratory water birds, as it is situated right in the middle of their long journey and because the beach and the sea have especially rich sources of food for the birds. There are large numbers of snails, muscles, crustaceans and Polychaetes here.

The migratory birds rest in Sørkjosleira in order to store up enough energy for the flight to their breeding grounds further north in Finnmark, Greenland, Svalbard or Russia. Some wait for the ice and snow to melt in the forests and the mountains here in Troms County. The nutrient rich surrounds in these areas provide an important food source to the birds in the northern regions, ensuring that they are well fed and ready for a successful breeding season.

The spring migration starts in March with the Eurasian Oystercatcher, the Common Shelduck, Mallard, the Eurasian Curlew, the Bar-tailed Godwit and the Black-tailed Godwit. When Herring and Capelin come into the shallows for breeding in April and May, the migratory diving ducks such as the Common Eider, the White winged Scoter and the Long Tailed Duck come in here to feed on fish eggs. Seagulls gather here to gorge on fish eggs that come forth with the tides, most commonly the European Herring Gull, the Common Gull and the Black Headed Gull. The Polar Gull and the Greenland Gull can also pop up as a rare visitor every now and then. In April the Eurasian Widgeon arrives, and in the beginning of May many hundreds of Horned Grebes gather in the coastal region. Arctic loon and Red-throated Loon also gather at this time. Tufted ducks come in May and dive in the shallow waters outside Kjoselva River.

The most spectacular part of the Spring migration in Sørkjosleira are the huge flocks with thousands of Red Knots that arrive in the middle of May and feed intensely for 14 days in order to gain enough energy to fly on too the breeding grounds in Greenland and arctic Canada. Dunlins, Ringed Plovers and Temminck's Stint as well as the Common Redshank, the Green Shank, the Common Sandpiper and Ruffs are common visitors during this time. Other rare species of waders can also pop up now and then, such as the Pectoral Sandpiper and Pied Avocet.

Sørkjosleira is an important local breeding ground in **the summer** for breeding birds such as the Grey Heron, Mallards, the Common Gull, the Eurasian Curlew, Common Redshank, Dunlin and the Eurasian Golden Plover that come here to the reserve for food. Towards the end of summer the area has an important function for moulting ducks, particularly Mallards and Eurasian Widgeons. The Bar-tailed Godwit can also be found here during the summer. These Godwits stop breeding in Finnmark in years with late snow melts and rest in Sørkjosleira on their way south.

The autumn migration begins at the end of July when the first waders return from their breeding areas. Spotted Redshank, The Common Redshank and Ruffs arrive first. Later in the autumn large flocks of waders gather to feed and build up fat reserves enabling them to migrate onwards to the winter regions. The most common species are Dunlins, Common Ringed Plovers, Common Redshanks and Temminck's Stint. Some years there are many Little Stints and Curlew Sandpipers in these flocks. Thousands of Eurasian Oystercatchers gather in the shallows. Diving birds, ducks and Loons rest in the shallow coastal areas before they continue their journey south. There are large flocks with Mallards, Eurasian wigeon as well as Eurasian Teals and Northern Pintails. The ducks also utilise the River mouth, which runs out into the reserve.

During the winter Sørkjosleira is an important area for Mallards, Long-tailed Ducks, the Common Eider and the White-winged Scoter. Black Scoter, Red-necked Grebe and the Red-breasted Mergansers reside here over winter in the shallow coastal areas together with the the Common Goldeneye. Loons, both the Yellow-billed Loon, the Common Loon, the Arctic Loon and the Red-throated Loon winter here as well. The Purple Sandpiper is the only wader that winters in flocks so far in from the coast. They breed in Russia and spend their winters here in Balsfjord. White-tailed Eagles hunt fish and water birds here all year. Many Passerines on migration attract other predatory birds such as Eurasian Sparrowhawks, Peregrine Falcons and Merlins.

This is the year in Sørkjosleira nature reserve. The area is protected as a nature reserve which means that the coast and shallows are protected to ensure that they retain their important function for both bird life and the rest of the areas biodiversity.

OPPLEVELSER OG FRILUFTSLIV

Med en god kikker kan du observere det rike fuglelivet. Sørkjosleira er mye besøkt av fuglekikkere, spesielt på våren når polarsnipper og andre trekkfugler raster her. Den beste tiden for å observere fugl er på våren i april-mai, men også på høsten i august- september samles mange trekkfugler. Gode steder for å observere fugl er ved Markenes, ved utløpet av Kjoselva eller nedenfor Fjordmuseet til Midt-Troms museum på Storsteinnes.

Hvis du besøker Fjordmuseet til Midt-Troms museum på Storsteinnes kan du se en utstilling og få mer kunnskap om Sørkjosleira og andre våtmarksområder rundt Balsfjorden.

ADVENTURE AND LEISURE ACTIVITIES

With good binoculars you may observe the rich birdlife here. Sørkjosleira is often visited by bird watchers, particularly during the spring when The Red Knot and other migratory birds rest here. The time for observing birds are in the Spring during April and May, but also in the Autumn during August and September when many migratory birds gather. Good places for observing birds are at Markenes, at the mouth of Kjoselva River or below the Fjord Museum to Midt-Troms Museum at Storsteinnes.

If you visit the Fjordmuseum to Middle-Troms Museum at Storsteinnes you may see an exhibities and gain some knowledge about Sørkjosleira and other wetland areas around Balsfjord.

Verneforskrifter	Some Rules
Du er velkommen til naturreservatet men legg merke til følgende bestemmelser.	You are welcome the Nature Reserve but please pay attention to the following rules.
- All vegetasjon i vann og på land er fredet mot all skade eller ødeleggelse. - Alle dyr med hi, reir og egg er fredet mot skade, ødeleggelse og forstyrrelse. - De naturlige forholdene i reservatet skal ikke endres, det er for eksempel ikke tillatt å bygge nye bygninger, vegger eller grave grøfter - Det er ikke tillatt å slippe hunden løs - Motorferdsel på land og lavtflyvning er forbudt - Teltning er forbudt - Sanking av bær og matsopp er tillatt - Jakt og fangst på elg, rype, hare, rødrev og mink er tillatt i samsvar med viltloven - Beiting er tillatt - Bruk av området til reindrift og nødvendig bruk av motorferdsel i reindrift på frossen og snødekket mark - Fiske er tillatt	- All vegetation in the water and on land is protected against all damage - All animals, lairs, nests and eggs are protected against damage and disturbances. - The natural surrounds in the reserve can not be altered, it is not for example permissible to build new buildings, roads or dig ditches. - It is not permissible to let dogs off leashes - Motorised transport on land and low flying is strictly forbidden - Camping is forbidden - Picking berries and mushrooms is allowed - Hunting for Moose, Ptarmigan, Hare, Red Fox and Mink is allowed in accordance with the hunting laws - Grazing is allowed - Use of the area for reindeer husbandry and use of motorised vehicles for reindeer husbandry on frozen and snow covered areas is allowed - Fishing is allowed